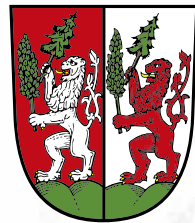
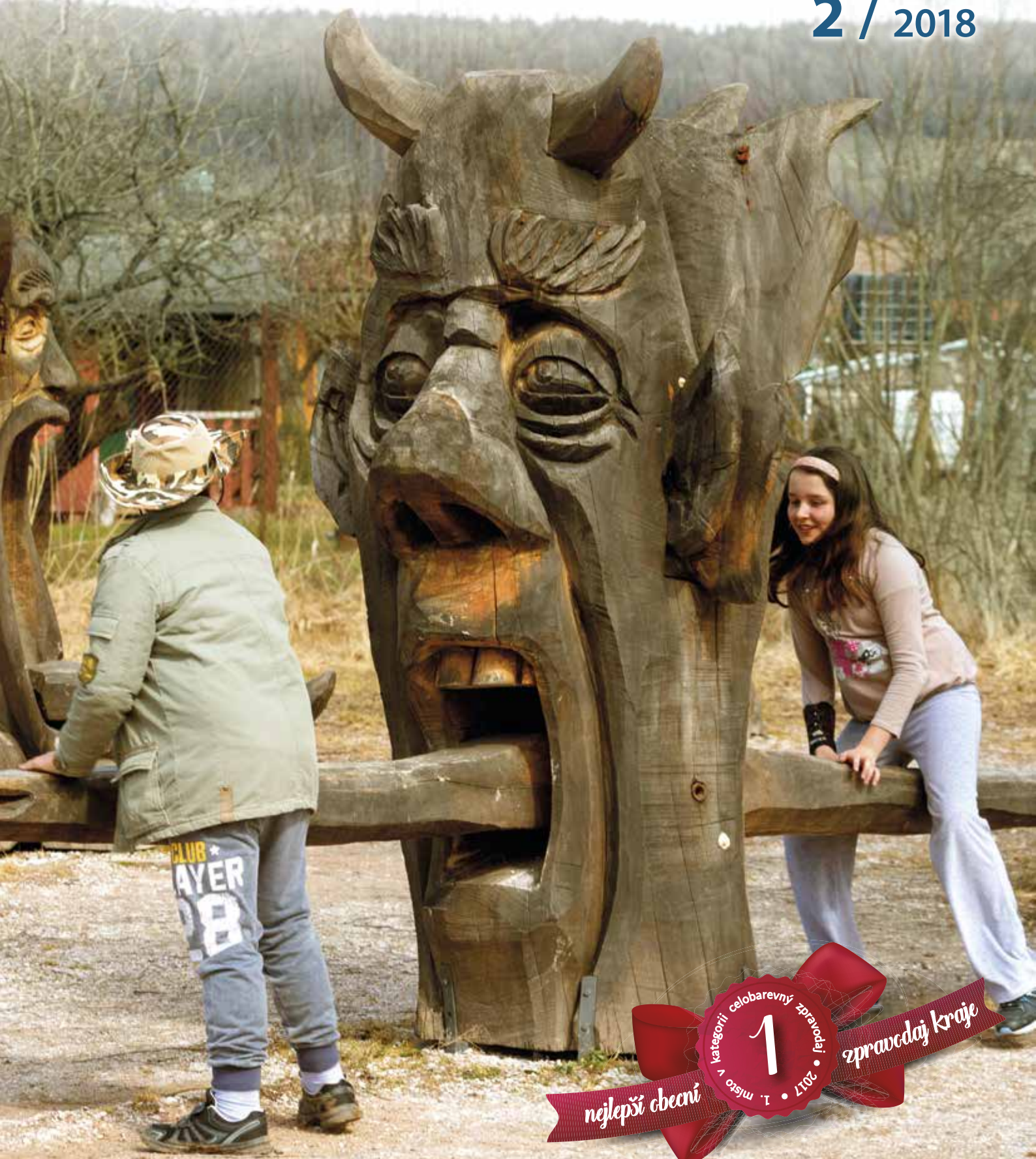

Bělohradské listy

Vydáno 20. 4. 2018 • Ročník XVIII • Cena 16 Kč

2 / 2018

Objektivem Bělohradských listů

Staré slovo, prolínající se v různých podobách napříč staletími od antiky až do současnosti. Nejdřív bych se ale chtěl omluvit čtenářům tohoto časopisu za to, že mé střety s cenzurou se odehrály v nedalekém regionu - v Krkonoších, konkrétně ve stejnojmenném časopisu, který letos oslavuje 50 let existence. Berte to, prosím, jako pokračování toho, co jsem napsal v minulém čísle, a také proto, že toto téma je stále aktuální. Přestože se v Ústavě ČR praví, že je cenzura nepřipustná, bylo by naivní věřit, že neexistuje. Existuje, i když v jiné, jakési vyšší a sofistikovanější podobě. Něco jako virus, který zmuťoval.

Časy, kdy tuzemskou mediální sféru ovládaly německé vydavatelské společnosti jsou ty tam, neboť dnes média ovládají nejbohatší čeští byznysmeni. Noviny mění svou tvář a mocenské zájmy se více či méně promítají do jejich struktur. A jací jsou to lidé, kteří ovládají mediální trh? Námátkou pár jmen: Daniel Křetínský (Blesk), Andrej Babiš (Mladá fronta), Zdeněk Bakala (cenzor Krajských listů), Ivo Valenta (skupina Synot), atd. Německou mediální skupinu „Vltava-Labe-Press“ koupila česko-slovenská skupina Penta Investmens (Marek Dospiva), která mimo jiné vydává regionální Deník a vlastní tiskárnu Novotisk.

Tvář současné cenzury mi maně evokuje pohádku o chytré horáky; dámě, jež proslula svojí schopností nebýt ani tím ani oním a uměním proklídkovat tak všemi nástrahami ke svému cíli. A pro novináře, až na malé výjimky, stále platí starý citát rakouského básníka Walthera von der Vogelweida (1170 - 1230): „Koho chleba jíš, toho píseň zpívej...“

Na přelomu 60. a 70. let minulého století se cenzura změnila na odbor tiskového dohledu toho kterého okresního výboru OV KSČ, v tomto případě Trutnova.

V Krkonoších č. 4/1969 jsme zveřejnili dopis člena redakční rady Dr. Wolfa, který byl na doporučení jistého činitele OV KSČ odvolán z redakční rady časopisu. A že, cituji: „V případě nerespektování tohoto doporučení by se vydavatelé mohla jeho ediční činnost nepříjemně zkomplikovat.“ Rázítka, podpis nečitelný.

„Tak co?“ obořil se na mě ředitel Správy KRNPu Miroslav Klapka. „Průšvih s fotkama Rušáků na Rýchorách jsem jakž takž ustál, ale tohle není průšvih, ale průser. Co s tím uděláme?“ „Vytiskneme číslo znovu,“ odušil jsem. „3000 kusů? Vyloučeno!“ Zamyslel jsem se: „Dopis je vytištěn na druhé stránce, co takhle ten první list vyříznout?“ Ředitelova tvář se rozjasnila, a v podvečer jsme už seděli v jeho kanceláři - na stole pravítko a perořízek, pod stolem balíky s časopisem a láhev Becherovky. Dílo se zdařilo, přestože jsme vyrobili dost zmetků. Tu sklouzl nožik, jindy jsme trochu přitlačili a vyřízli listy dva, nebo jsme zařizli blízko hřbetu tak, že vypadl i list poslední. Navíc s první stránkou vypadl i můj fejeton, který skončil v koši. „Dvě mouchy jednou ranou,“ podotkl ředitel. „Doufám, že teď už bude klid...!“ Nebyl. Úředník byl důsledný a houstnoucí normalizační smog dusil tvůrčí atmosféru nejen v redakci, ale v celém národě. A v té napjaté době blížícího se temna přišel za mnou ředitel, abych vymyslel něco, co by obrousilo ostří hran mezi časopisem a OV KSČ. Zkrátka něco, co by se soudruhům líbilo. Takže jsem se vrátil ke svému stolu a listoval vším, co se v jeho šuplících nacházelo. V jistém časopise jsem narazil na citát: „STAV OCHRANY PŘÍRODY JE MĚŘÍTKEM KULTURNÍ VYSPĚLOSTI STÁTU.“ Vladimír Iljič Lenin.

Hueréka!“ zakreslil jsem to do špiглу, stránku doplnil odborným článkem o celoroční ochraně jestřába lesního včetně fotografie toho krásného ptáka, a utíkal za ředitelem, jenž zjevně pookřál: „Vždycky jsem ti věřil, šéfredaktore, ani tentokrát jsi mě nezklamal. Díky!“

Leč soudruzi z odboru tiskového dohledu OV KSČ to viděli jinak; „jestřáb“ byl pro ně synonymem pro kapitalisty, imperialisty, militaristy, vykořisťovatele a další vydrížděné prohnílého Západu. Zvláště, že posláním cenzora nebylo upravovat či škrtnat, nýbrž hledat souvislosti vymykající se obyčejnému rozumu. Něco jako šestý smysl.

Verdikt okresního úřadu byl nekompromisní. Klec spadla. A snad jen proto, že se cenzorovi dvojitý skalp vydařil, číslo s Leninem a s jestřábem lesním přežilo a číslo bez úhony vyšlo. Pohříchu jsem už jeho tištěnou podobu nespátřil na svém stole, nýbrž za volantem nákladního auta.

Stejně jako ředitel v uhelném dole.

Na závěr si dovoluji parafrázovat svoji oblíbenou píseň Voskovce a Wericha:

„Jednou jsi v dole a jednou na hoře...“

Jiří Sehnal

2 OBJEKTIVEM BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ

3 FEJETON
(JIŘÍ SEHNAL)

4 ZEPTALI JSME SE ZA VÁS

5 STAROSTA ODPOVÍDÁ
ZM INFORMUJE
(PAVEL ŠUBR)

7 ZNOVU DO ŠKOLY? PROČ NE? (HANA FRIEDRICHOVÁ)

6 NEŽ NATÁHNU BAČKORY
(EDUARD ČELIŠ)

8-9 SOU LÁZNĚ BĚLOHRAD
SOUČASNOST
A SNAD BUDOUCNOST
(LADISLAV STUHLÍK)

10 SVĚDECTVÍ ČASU Z DOMU Č. P. 28
(LADISLAV STUHLÍK)

11-13 PROJEKT NOVÉ RADNICE
(PAVEL ŠUBR)

14-15 BĚLOHRADSKÉ OBĚTI NACISMU
(JIŘÍ VACEK)

16-17 ŘEMESLA V ZRCADLE ČASU
TRUHLÁŘI
(JAROSLAV VOVES)

18-19 UDÁLOSTI – ZAJÍMAVOSTI

20-21 VÁCLAV FEJFAR
ODSTARTOVAL POPRVÉ
PŘED ČTYŘICETI LETY
(PAVEL VYDRA)

22-23 HISTORICKÉ FOTKY
Z BĚLOHRADSKA

FOTOGRAFIE NA OBÁLCE
STRANA 1 / PETR LAUŠMAN
JARO NA PARDOUBKU
STRANA 24 / ALENA FLÉGLOVÁ
POJEDEME VLAKEM

DALŠÍ ČÍSLO
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ VYJDE
22. 6. 2018

Bělohradské listy
periodický tisk územního samosprávného celku Lázně Bělohrad
Vydává Město Lázně Bělohrad
Vychází jako dvouměsíčník
Redakční rada: Ladislav Stuhlík (šéfredaktor), Eduard Čeliš,
Alena Fléglová, Hana Friedrichová, Hana Marie Körnerová,
Václav Lejdar, Josef Špúr, Ing. Pavel Šubr, Jaroslav Voves.
Povoleno MK ČR pod č. E 10901
ISSN 2533-8005
Adresa: Město Lázně Bělohrad
Městské kulturní středisko,
Barákova 3, 507 81 Lázně Bělohrad
Telefon: 739 629 482, Fax: 493 792 484
E-mail: mks@lazne-belohrad.cz
Grafika, sazba a tisk:
Tiskárna ARPA, Kotkova 792, Dvůr Králové nad Labem

Zeptali jsme se za vás

Před časem proběhla za Bělohradem noční technoparty, která celou noc obtěžovala občany. Co může veřejnost v takovýchto případech dělat a na koho se má obrátit o pomoc?

V rámci zodpovězení vaší otázky využiji i možnosti poprosit veřejnost o spolupráci při řešení problematiky nelegálních technoparty, abychom co nejefektivněji zabránili rušení obyvatel Lázní Bělohradu, ale i okolních obcí.

Ve své odpovědi budu vycházet z předpokladu, že zde hovoříme o nelegální, nepovolené akci. V případě, že se taková akce koná a obtěžuje občany, prosím je, aby nevyčkávali s oznámením a zavolali na linku 158 nebo na mobilní telefon našeho Obvodního oddělení v Nové Pace č. 606753919. Platí pravidlo čím dříve, tím lépe. Policie je v takových případech závislá na informacích od občanů. Pro její další postup je důležité vědět, kde se akce koná, množství občanů, kteří jsou produkcí obtěžováni, a jak velké území je produkcí technoparty zasaženo. Také způsob, jak konkrétně jsou občané obtěžováni, je pro postup policie důležitý. Policie může zakročit pouze v případě, že se organizátor nebo účastník technoparty dopouští přestupku nebo trestného činu. Z jiného důvodu nemůže zákonně uplatnit svá oprávnění. Aby mohla dojít k závěru, že byl spáchán trestný čin nebo přestupek, potřebuje nejprve popsané informace. V případě, že je podezření z přestupku či trestného činu potvrzeno, činí kroky především k co nejrychlejšímu ukončení produkce hudby. Samozřejmě její postup

záleží ještě na dalších okolnostech, např. na době, kdy k produkci hudby dochází, množství osob, které se akce účastní, zda se akce koná na půjčeném nebo pronajatém pozemku či nikoliv atd.

Dále bych tímto chtěl veřejnost požádat, aby reagovala i v případech, že se dozví jakoukoli informaci, že se taková akce připravuje, a tuto informaci nám předala a to co nejdříve. Je vždy lepší porušování zákona předejít a akci řešit s pořadatelem před jejím započítím. Z předchozích případů v našem služebním obvodu je nám známo, že pořadatelé těchto akcí projevují snahu pořádat akci v souladu se zákonem. Dotazují se, co mají udělat, komu akci nahlásit či kde si vyžádat souhlas k akci a od koho. V minulosti jsme se setkali s případy, kdy pořadatel technoparty akci pořádal v uzavřeném, odhlučňené restauraci nebo baru či v jiném vhodném uzavřeném nebo odlehleém objektu. Na takové akce nebyly od veřejnosti stížnosti a ani vlastní kontrolou jsme u těchto akcí zvýšený hluk nezjistili, a proto takový postup pořadatelům doporučujeme. Rovněž doporučujeme, aby se akce konala v jiné době než v době nočního klidu, tedy mimo 22:00 - 6:00 hodin. Za případnou pomoc budeme občanům vděční.

*npor. Jan Springer, zástupce vedoucího oddělení
Policie ČR Nová Paka*

Bělohradské nádraží je ve fázi stavebních oprav. O co se jedná?

Předmětem opravných prací je především oprava WC pro cestující. Stávající WC bylo zastaralé a technicky a esteticky nevyhovující. V rámci již probíhajících opravných prací vzniknou bezbariérová WC, včetně WC pro tělesně postižené s prostorem na přebalovací pult pro matky, či otce s dětmi. Současně dochází k částečným změnám dispozic, týkajících se úpravy prostor čekárny a osobní pokladny. Dalšími vyvolanými opravnými pracemi je chemická hydroizolace celého objektu a jeho odvodnění. Současně bude provedena oprava ležaté kanalizace se zaústěním do veřejné kanalizační stoky a oprava venkovních zpevněných ploch okolo objektu i vlhkostí narušené části fasády. Součástí opravných prací na objektu nádražní budovy bude rovněž výměna dožitě střešní krytiny. Všechny tyto zásahy mají zlepšit kvalitu i komfort cestování a zajistit potřebný servis pro cestující. Přáním investora je ctít práci našich předků. Tedy zachovat nádražní budovu plně funkční, sloužící občanům i návštěvníkům krásného a známého podkrkonošského lázeňského města.

Celou akci zajišťuje Správa železniční dopravní cesty, stavební práce provádí firma Marhold, a. s.

*Pavel Horáček, vedoucí provozního oddělení SŽDC s.o.,
Správa osobních nádraží Hradec Králové*

Starosta odpovídá

Z Prostřední Nové Vsi se ztratila socha Nejsvětější trojice. Neukradl ji někdo, nebo proč se ztratila a kde je?

Zastupitelstvo města schválilo opravu této sochy. V současné době je převezena do Střední průmyslové školy kamenické a sochařské v Hořicích, kde probíhá její restaurování a obnova kovářských prvků (lucerna, svatozář...). Zároveň jsme požádali o dotaci ze Státního zemědělského intervenčního fondu na její opravu. Sochu, která v minulosti musela ustoupit výstavbě rodinných domů v Prostřední Nové Vsi a byla přemístěna na soukromou zahradu, chceme po její opravě umístit do parku mezi silnicí II. třídy a Javorovou v Prostřední Nové Vsi. Jižněji do tohoto parku chceme nově umístit také pomník obětem I. světové války z Prostřední Nové Vsi. Rovněž ten zhotoví studenti SPŠKS Hořice. V lednu měli jako téma ročníkových klauzurních prací právě zpracování návrhu tohoto pomníku a výsledkem bylo 11 výborných návrhů. Pomník chceme slavnostně odhalit 28. října letošního roku jako

připomínku ukončení I. světové války a vzniku samostatné Československé republiky. Zároveň chceme všechny studentské návrhy vystavit v říjnu v Památníku K. V. Raise.

Vloni jste psal, že budete opravovat cestičku vedoucí od Wagnerovy chalupy do Bažantnice k tenisovým kurtům a hudebnímu pavilonu. Cestička je ale nadále v zoufalém stavu, když zaprší, tak se po ní nedá do Bažantnice skoro dostat.

Vzhledem k tomu, že podzim byl velice deštivý a navíc jsme neměli dostatek rozdrčené suti, připravujeme opravu této cestičky letos na jaře. Chtěli bychom ji zrekonstruovat do Zahájení lázeňské sezony, které se uskuteční v sobotu 26. května, a jeho součástí bude i slavnostní otevření sportovního areálu u Bažantnice. Cestičku chceme upravit k tenisovým kurtům. Pozemek a cestička je v majetku lázní, ale budeme ji opravovat společně. Město dodá techniku a podkladový materiál (rozdrčená sut'), lázně materiál (jemnomletku) na povrch cestičky.

Na Horní Nové Vsi se vyměňoval vodovod, ale cesty jsou po této akci neopravené. Budou se opravovat a neuvážíte také o vyasfaltování cesty ke hřbitovu na Horní Nové Vsi?

Výměnu vodovodního potrubí prováděla VOS, a. s., s níž jsme dohodnuti, že asfaltový povrch nebude opravovat, ale že město provede kompletní rekonstrukci komunikací v této lokalitě v Horní Nové Vsi a VOS přispěje na akci částkou, kterou by musela uhradit za opravu komunikace. Budou tak kompletně opraveny komunikace od pumparku ke křížovatce u hřbitovu a od pumparku na Německý kopec. Kromě toho se bude pokládat asfaltový koberec na obě komunikace v Horní Nové Vsi proti benzince, kde jsme na podzim vybudovali kanalizaci, a v Dolní Nové Vsi od silnice II. třídy směrem na Hrádek ke kolejím. Kanalizační řady budeme letos budovat v Horní Nové Vsi směrem na Popluž a proti poslednímu mostu v Horní Nové Vsi (také tam bychom chtěli hned následně položit nový asfaltový koberec).

Často sleduji, jak složité situace vznikají u parkoviště u základní školy směrem k farské zahradě. Především ráno se auta dovážející děti do školy proplétají mezi dětmi, které jdou do školy pěšky nebo přijíždějí na kolech. Nedalo by se s tím něco dělat?

O problému víme a v tomto místě chceme podél školy vybudovat dlážděný chodník pro pěší. V současné době probíhá výběrové řízení na jeho zhotovitele a akci bychom chtěli uskutečnit v létě o prázdninách.

Pavel Šubr, foto: Ladislav Stuchlík

ZM informuje

První zasedání zastupitelstva města v roce 2018 se uskutečnilo ve středu **14. února** v kulturním sále hotelu Grand. Po kontrole plnění usnesení z minulého zasedání zastupitelstva města (diskuse proběhla především kolem splnění SOU Lázně Bělohrad a Gymnázia, SOŠ, SOU a VOŠ Hořice) a zprávě z jednání rady města zastupitelé schválili prodej pozemku p.p.č. 157/20 v Dolní Nové Vsi, dále vzali na vědomí rozpočtové opatření č. 15/2017 a schválili rozpočtové opatření č. 1/2018, schválili dotace z rozpočtu města TJ Lázně Bělohrad, T.J. Sokol Lázně Bělohrad, FKM Javorka a FS Hořeňák a Hořeňáček. Poté vzali na vědomí informace o průběhu architektonické soutěže na nové sídlo městského úřadu a schválili změny smlouvy o dílo na zpracování projektové dokumentace na tuto akci, rovněž schválili výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva města, obecně závaznou vyhlášku města č. 1/2018 o nočním klidu a pořízení změny č. 2 územního plánu. Poté proběhla diskuse o možném převodu majetku T.J. Sokol Lázně Bělohrad na město a na závěr zasedání vzali zastupitelé na vědomí zprávu o investičních akcích města za rok 2017.

Pavel Šubr

ZNOVU DO ŠKOLY? PROČ NE?

Každé druhé pondělí až do konce dubna probíhá v naší městské knihovně nový projekt Virtuální univerzita třetího věku, jehož provozovatelem je Česká zemědělská univerzita v Praze, provozně ekonomická fakulta. Jde o vzdělávání v seniorském věku, jehož hlavní náplní jsou virtuální, tedy promítané přednášky. Hlavním záměrem tohoto projektu je seniory aktivizovat k sebevzdělávání a nabídnout jim zajímavá témata. U nás ve městě se zatím jedná o skupinku čtrnácti odvážlivců, kterým pro první běh bylo nabídnuto téma České dějiny a jejich souvislosti. Výběr témat je opravdu široký, za zmínku stojí např. Etika v naší společnosti, Genealogie či Dějiny odívání. Každý semestr je nabídnuto nové téma, a to vždy v rámci 6 lekcí.

Univerzita bude pokračovat v říjnu podzimním semestrem a knihovna bude ráda za každého nového studenta. Podmínkou účasti je statut důchodce či invalidního důchodce bez rozdílu věku. Každého, kdo splní 6 semestrů, pravidelně na kurzy dochází a úspěšně vypracuje on-line testy, čeká promoce na Zemědělské univerzitě v Praze - Suchdole. Cena za 1 semestr činí 300 Kč, v každém semestru jsou povoleny 2 absence.

Zajímalo mne, jaký názor mají účastníci po dvou přednáškách na průběh studia a především, co je příčinou jejich účasti:

- » obnovit si dávno zapomenuté znalosti
- » získat nové znalosti
- » být ve společnosti lidí se stejným zájmem
- » získat nový pohled na dějinné události než ten, který nám byl nabídnut v době totality
- » nové poznatky si lze dohledat a rozšířit i pomocí internetu, a to nejen v češtině
- » navrátit se do školních let a tím také trochu do mládí
- » odložit domácí tepláky a na pár hodin i starost o domácnost
- » výuka probíhá v místě bydliště a v kulturním prostředí knihovny
- » vřelý přístup paní knihovnice Alenky Kuželové

Jistě by se našly i další individuální důvody, ale z atmosféry v knihovně jasně vyplynulo, že tito „spolužáci“ budou s chutí usilovat o to, aby čas strávený zde nebyl promarněn.

Závěrem mi dovoluji zmínit příhodu vyprávěnou nejmenovanou účastnicí kurzu. Příhoda, která ač je ze soudku černého humoru, jistě pobaví. Babička, samozřejmě studentka univerzity třetího věku, pozvala svou vnučku na promoci. Holčička se paní učitelce omlouvala z vyučování a jako důvod uváděla právě babiččinu promoci. Paní učitelka se na děvčátko podívala a soucitně odpověděla. „To jsi trochu popletla, to není promoce, ale kremace...“

Bělohradská knihovna prošla rozsáhlou rekonstrukcí, dostala nový kabát a s ním se rozšířila nabídka programů a akcí všem generacím. Co nám k tomu řekne vedoucí místní knihovny, paní Alena Kuželová?

Knihovna už dávno není pouhou půjčovnou knih, i když nás velmi těší, že bělohradští čtou a rádi. S výčtem akcí začnu od těch nejmenších: Ti měli možnost navštívit Logo hrátky s paní Smotlachovou, které nyní vystřídá Klubík pro rodiče na mateřské dovolené. Děti a jejich rodiče mohou středěční dopoledne využít na společné hraní, zpívání či výtvarné tvoření. Maminky malých dětí tu mají možnost své děťátko „odložit“ do zrenovovaného proutěného kočárku a pohodlně vybirat čtivo.

Pro starší děti jsou připraveny dopolední literární lekce, které mají rozšířit školní výuku literatury. V dubnu je čeká komiksový workshop či výlet za dobrodružstvím s přespáním.

Vím, že už delší dobu se scházejí dospělí čtenáři za podobným účelem - rozšíření znalostí z literatury a navíc předávání si zážitků a poznatků z četby. Ale tím výčet akcí nekončí.

Již třetím rokem se pravidelně setkává skupina dospělých čtenářů na akci Literární čtvrtek, kde má každý možnost čerpat čtenářskou inspiraci. Nabídka nových knih je rozsáhlá a sdílení zážitků z četby je vítané.

Čtvrteční odpoledne pak patří výuce na zobcové flétny pod vedením paní Hany Smotlachové, ve večerních hodinách probíhají meditace.

Ráda bych, aby občané města přijali naši výzvu a pochlubili se vším, co umí, ať už se jedná o fotografování, kreslení, cestovatelské promítání atd. Snažíme se být otevřeným prostorem, tak neváhejte a přijďte.

O propagaci našich akcí a upozornění na knižní tipy se stará knihovnický Facebook a Instagram, za který vděčíme šikovné Lucii Hronové. Stačí nakouknout - a přijít...

Tímto bohatým výčtem současných akcí plány knihovny do budoucna jistě nekončí. Jaké budou další akce?

Plánů je mnoho a já si přeji jedině: aby se knihovna se svým programem stala oázou klidu a zdrojem pozitivní nálady nejen pro místní občany.

Za všechny občany - a čtenáře především - přeji hodně sil a zdaru ve veškerém konání. Děkuji za rozhovor.

*Hana Friedrichová,
foto: Pavel Janák*

NEŽ NATÁHNU BAČKORY

V jednom z návodů na život, se kterými se v poslední době roztrhl pytel, se objevuje doporučení, aby se člověk zamyslel nad tím, co má ještě stihnout před smrtí. To vlastně souvisí s frází „natáhnout bačkory“.

Už jsem pustil za hlavu takovátou přání: naučit se pořádně anglicky, dosáhnout ideální váhy, absolvovat nejdelsí a největšasnější běžkařský laf Vasaloppet, podívat se do New Yorku, sjet na kanoi starou Lužnici nebo nějakou podobnou řeku, krásně sjezdařsky si zalyzovat někde na „manšestru“ v Alpách, jedno kde, koukat se na tenisový Wimbledon a v ruce držet pohár šampusu a v něm červenou jahodu, mít krásné auto a být super šofér, i když nemám dodnes řidičák, dočkat se čtrnácté hry génia Járy Cimrmana, tančit v dešti s přítulnou mladou dívkou, zasadit na zahradě červený javor a dívat se, jak roste a odolává jarním mrazům, mít na Hradě prezidenta, za kterého bych se nemusel stydět...

Tak tohle všechno určitě nestihnu: angličtinu si ponechám takovou tu dětskou o barvách, počítání a zálibách, skoro metrů váhy určitě neshodím, běžkovat budu jen na nádherných stopách Jirky Břízka tady u nás u Kačírků, pokud tedy napadne, New York mě nechává klidným, zrovna tak kanoe a Lužnice i ty sjezdovky v kouzelných Alpách, tenisově mi stačí kouzelná Bažantnice s dnešními šesti kurty, do autáku už v životě coby šofér nesednu, Cimrmani asi čtrnáctou hru „nedají“ a tancovat s mladou holkou... cha, cha, cha. Javor už na zahradě nezasadíme, je tam taková studená lajna, ve které zase javor zmrzne, zase a zase... a prezident, co rozděljuje občany, byl vůlí lidí zvolen – shut up!

Dnes mám v plánu jiné „věcičky“, které mi před tím „než natáhnou bačkory“ udělají velkou radost.

Zaplavat si na Pardoubku s vnukem Markem, bez labutí, při plném stavu čisté vody a malém množství ryb, se sluncem prosvítajícím mezi duby na hrázi za kolosem Tree of Life...

Zahrát si tenis s rozvodáčenou vnučkou Nelčou na nejlepším kurtě v Bažantnici, na čtyřce, kde hrál v srpnu 1928 i profesionální mistr světa Karel Koželuh a kde jsme s Jirkou Hořou Lelkem nejráději vždycky hráli...

A třetí přáníčko mám spojené s dnes teprve půlročním Pětou, moc rád bych obdivoval jeho první nesmělé krůčky...

Řikáte, všechno má ten Čeliš, blázen jeden, napojené na vnučata. Pravda. Stárnu. Dokonce jsem vyhrabal i fotku z léta 1947, na které jsem coby vyřešákováný dvouletý klučina na náměstí, před krámem mé maminky, která byla modistkou a do roku 1950 dělala v Bělohradě dámské klobouky a různé to hučky.

Spojil jsem vnučata a Bělohrad, mé srdeční záležitosti.

Mám radost ze života, hlavně z vnučat. Určitě mě potěší i zlepšení města, které, jak doufám, bude radikálnější. Tak nevím, proč bych měl zrovna teď „natahovat bačkory“! Vždyť já vůbec bačkory doma nenosím. V zimě navléknu valchovačky, takové ty tlusté ponožky, několik párů valchovaček mám po dobrovodském pantátovi. Když mám valchovačky, tak od podlahy vůbec netáhne... Jinak nosím silné i slabší klasické ponožky, občas si je natáhnou i na studené nohy před spaním. Žádné bačkory, které bych měl „natáhnout“!

*Eduard Čeliš,
foto: autor
a rodinný archiv*

1. ČÁST

SOU LÁZNĚ BĚLOHRAD

SOUČASNOST A SNAD BUDOUCNOST...

Od loňského podzimu se ve městě mluví o budoucnosti Středního odborného učiliště Lázně Bělohrad. V současné době probíhá zateplení budov školy a sportovní haly SOU, takže se dá předpokládat, že vedení Královéhradeckého kraje vidí jeho budoucnost optimisticky. Na druhou stranu Zastupitelstvo Královéhradeckého kraje schválilo jeho splnutí s Gymnáziem, SOŠ, SOU a VOŠ Hořice a zlí jazykové na základě toho mluví o konci SOU Lázně Bělohrad. Položili jsem proto několik otázek muži nejpovolanějšímu - řediteli SOU Lázně Bělohrad Mgr. Pavlu Petrovi.

Co se vlastně v současnosti s učilištěm děje? Každý říká něco jiného...

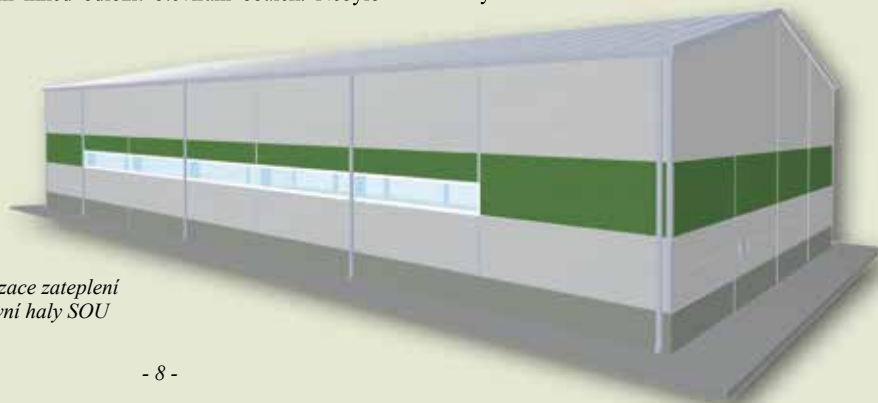
To je asi u takových záležitostí normální. Celá anabáze začala vloni o prázdninách 21. července 2017 a trvá dodnes. Předtím, než začnu cokoli vysvětlovat, je potřeba zdůraznit, že celá problematika je velmi komplikovaná, spleť a vysvětlit ji tady v krátkém rozhovoru není reálné. Přesto se o to pokusím. Některá vyjádření, která mohou věc dovyšvětlit, lze najít na našich webových stránkách.

Ve škole působím cca 15 let a poslední roky bylo jasné, že je nutné ve škole vyměnit okna a školu zateplit, aby byla schopná obstát v konkurenčním boji o žáky a byla ekonomicky soběstačná. O tento cíl jsme se všichni ve škole snažili cca 2 roky, bylo to hodně těžké, ale vypadlo to, že se vše podaří.

Na podzim 2016 vznikla na kraji nová vláda a já jsem se obával, že pracně získanou dotaci na zateplení a výměnu oken nám tato vláda zastaví. Nestalo se tak. Dostal jsem pověření od pana hejmana jednat v této věci, pokračování akce poté potvrdila i nová rada kraje a nové zastupitelstvo kraje. Na jaře 2017 se nám povedl i nábor žáků, škola se „oklepala“ z předchozího (již asi desátého) pokusu o optimalizaci a o naši školu opět vzrůstal zájem. Navštívila nás nová paní radní pro školství Mgr. Martina Berdychová (k naší škole neměla žádné připomínky) a nic nenasvědčovalo, že by se věci měly začít ubírat špatným směrem. V květnu po „Zahájení lázeňské sezóny“ mně pan starosta Ing. Pavel Šubr řekl, že s paní Mgr. Berdychovou mluvil a že škola, dle jejích slov, zůstane zachována.

Výše zmíněná dotační akce na zateplení SOU se pomalu dostávala do finále a 24. 7. 2017 mělo konečně dojít (po několikerém odsunutí z technických důvodů) k otevírání obálek na zhotovitele akce. Vše vypadalo optimisticky. A nyní se dostávám opět k výše uvedenému datu 21. 7. 2017. Pouhý jeden pracovní den před otevíráním obálek mě na dovolené zastihla informace Mgr. Berdychové, že mám ihned odložit otevírání obálek. Nebylo

mnoho času a prostoru na rozmyšlenou, ale poté co jsem se poradil s nejbližšími spolupracovníky a lidmi, kteří nám dotaci pomáhali získat, jsem se rozhodl „nestavět se mocí“ a akci do 30. 9. 2017 pozastavit. Tím jsem vlastně dal krajským zastupitelům prostor přijetí dotace, a tím i celou investiční akci, oficiálně zrušit. Očekával jsem nějaká jednání. Žádná se však neuskutečnila a 11. 9. 2017 byl na programu zastupitelstva kraj bod „Zrušení investiční akce“. K našemu velkému překvapení se zde koaliční vláda „zcela rozpadla“ a zrušení akce se jim nezdařilo odhlasovat. Zastupitelstvo kraje jasně rozhodlo v akci pokračovat. Cca týden na to mě telefonicky kontaktovala Mgr. Berdychová a důrazně po mně chtěla, abych akci zastavil. Tentokrát jsem to již odmítl se zdůvodněním, že zastupitelstvo, jako nejvyšší orgán kraje, nějak rozhodlo, že je potřeba toto respektovat a že bych rád tuto „žádost“ dostal písemně (byl jsem také přesvědčen, že dotace na výměnu oken a zateplení školy a haly byla poslední možnost, jak přinejmenším halu zachránit, protože většina podobných hal v ČR z ekonomických důvodů již neexistuje). Písemně jsem samozřejmě nic neobdržel. Místo toho přišel dopis ze servisní organizace kraje pro dotace CIRI, který obsahoval dokument, který stačilo podepsat, a dotace by nebyla přijata a akce by byla ukončena. Po poradě s panem starostou jsem výše uvedený dokument nepodepsal a tím umožnil zateplení a výměnu oken realizovat. 3. října 2017 nám poté rada kraje realizaci potvrdila a konečně začal výběr dodavatele.

Vizualizace zateplení sportovní haly SOU

Období relativního klidu trvalo do 13. listopadu 2017. Tento den jsme se dozvěděli na společném jednání o chystaném záměru optimalizace. Nešlo však o jednání v pravém slova smyslu, byli jsme společně s panem starostou a dalšími účastníky Mgr. Berdychovou doslova postaveni před hotovou věc. Ještě tentýž den o optimalizaci jednal Výbor pro vzdělávání KHK, kde plán na splnění naší školy s hořickou bohužel o jeden hlas prošel. Poté následovala řada schůzek s politiky, kde jsme se společně s panem starostou snažili chystaný záměr odvrátit. „Mimo záznam“ nám většina politiků řekla, že se jim plánovaná optimalizace věcně a odborně nelíbí, ale že je třeba „myslet politicky“. Situaci jsme se snažili zvrátit ještě na samotném jednání zastupitelstva kraje několikaletými vystoupeními (znění lze dohledat na našich webových stránkách). Kdo byl na tomto zasedání přítomen, byl šokován, jak jednání v této věci probíhalo. Po úvodním slovu Mgr. Berdychové mluvila pouze opozice (a to se koalice snažila zkrátit možnost vyjádřit se k této věci na minimum). Nikdo z koalických politiků neřekl na obhajobu tohoto bodu ani slovo. Poté svolali krátkou poradou a jednohlasně optimalizaci odsouhlasili. To byla ukázka „válcování koaliční většinou“. Do poslední chvíle se zdálo, že by se mohlo podařit naše sloučení „vytrhnout“ z balíku cca 10 optimalizací (týkalo se 21 škol). Ale ani to se bohužel nezdařilo. Dne 4. 12. 2017 Zastupitelstvo Královéhradeckého kraje rozhodlo o splnění příspěvkových organizací SOU Lázně Bělohrad a Gymnázia, SOŠ, SOU a VOŠ Hořice od 1. 7. 2018. K tomuto datu nově vznikne „Zemědělská akademie Hořice – střední škola a vyšší odborná škola“ se sídlem v Hořicích.

Ještě je třeba vysvětlit pojem „splnutí“. Znamená to, že obě školy (obě IČO) zaniknou a vznikne škola (IČO) nová. Všechny povinnosti a práva přecházejí na nový subjekt. (Oproti tomu při sloučení jedna škola zůstává a vezme „pod svá křídla“ (IČO) školu druhou.) Pro zajímavost: splnutí je několikanásobně složitější administrativní proces. Tímto rozhodnutím byl dán jasný směr.

Poté ještě 8. ledna 2018 „ušetřila“ Rada Královéhradeckého kraje škole „poslední ránu z milosti“, tzv. oborovou optimalizaci, to znamená, že odebrala škole některé obory: kuchař-číšník, podnikání (nástavbové studium) a obor zedník

(tento obor byl přemístěn na Střední školu řemesel a základní školu Hořice). K nám, na nově vznikající školu, byl z Nového Města nad Metují přesunut obor zemědělec-farmář (za poslední 3 roky ale neměli na tomto oboru ani 1 žák). Nepříjemný byl také fakt, že námi vymyšlený a zavedený obor ošetrovatel byl konkurenčně otevřen pro příští školní rok také v Hostinném. Věřte mi, že toto je pouze stručně shrnutí toho, co se doposud odehrálo (i když to stručně vůbec nevypadá).

Co tohle sloučení přinese, jak je odůvodněné?

V důvodové zprávě byl mimo jiné uváděn jako zásadní optimalizační přínos, zde cituji: „Sloučením uvedených škol bude zamezeno ekonomické nestabilitě především menší z obou škol, tj. příspěvkové organizace SOU Lázně Bělohrad...“

V té samé důvodové zprávě je uváděn rozbor hospodaření obou škol a rozbor počtu žáků. Z něho jasně vyplývá, že škola SOU Lázně Bělohrad je ekonomicky stabilní a řádně hospodáří a pokles žáků za posledních 10 let je cca 30 procent (to odpovídá poklesu v populačním ročníku). Oproti tomu Gymnázium, SOŠ, SOU a VOŠ Hořice je ekonomicky a celkově problematická

škola, je třeba ji značně dofinancovávat a pokles žáků je 60 procent. (Tady bych rád upozornil, že si myslím, že problematický stav je způsoben necitlivým sloučením Gymnázia, Obchodní akademie a Střední zemědělské technické školy, které proběhlo v r. 2011, a původní školy ztratily historii, tvář a identitu). To znamená, že skutečný stav je zcela v rozporu s uváděným „zásadním optimalizačním přínosem“. Z toho vyplývá paradox, že ekonomicky nestabilní škola má zachraňovat ekonomicky stabilní školu před ekonomickou nestabilitou. Abych nezapomněl, uvedené sloučení má zvýšit kvalitu vzdělávání. Přes veškerou fantazii nevím jak. Co víc k tomu chcete dodat? Můj názor je, že se jedná čistě o politické rozhodnutí a jakákoli věcná argumentace vůbec nikoho nezajímá.

Z vašich odpovědí nevyplývá, co bude se školou dál?

Nevyplývá, protože já to nevím a myslím si také, že to neví nikdo. Jedna věc je, co politici říkají při jednáních a do médií, druhá věc je, jaké mají úmysly a záměry, o kterých se tzv. „nemluví“. Oficiálně se neustále říká, že v budovách učiliště v Bělohradě bude probíhat výuka učňovských oborů v rámci nové organizace a že se vlastně vůbec nic nezmění. Už letošní nábor však ukazuje, že počty žáků v Bělohradě i v Hořicích (také v hořické škole došlo k výmazu některých oborů) takto provedenou optimalizací značně utrpí. Zároveň nový název školy neobsahuje slovo gymnázium ani slovo učiliště (u něj chybí i zmínka o sídle v Lázních Bělohradě). Tento fakt samozřejmě odradí spoustu zájemců. S novými obory se nepočítá. Člověk nepotřebuje mít kdovíjaké vzdělání, aby pochopil, že budovy obou škol budou poloprázdné a že jejich provoz bude neekonomický. Zřizovatel nyní říká, že to nevadí, že hlavním cílem bylo zvýšit kvalitu vzdělávání. Zároveň se zřizovatel zaklíná mantrou, že o všem rozhodne nový ředitel. Když však vidím realitu, je zcela jasné, že ze hry budou muset jít buď budovy v Hořicích nebo v Lázních Bělohradě. To je matematická jistota. Když k tomu připočtete nově určené sídlo organizace, dá se odhadnout, kam se asi vše bude ubírat. Jak rád bych se mýlil!

Pokračování rozhovoru v BL 3/2018 v červnu

Ladislav Stuchlík, foto: autor

SVĚDECTVÍ ČASU Z DOMU č. p. 28

Dům čísla popisného 28 na horním konci náměstí padl pod lžící bagru k zemi. Musel ustoupit plánované stavbě nové radnice. Přesto, že již nestojí, zanechal po sobě zajímavou zprávu. Je v ní i malinká zmínka o domě, který zaplňoval místo před ním. Při bourání vypadla ze zdi v přízemí škatulka s písemným svědectvím, které zapsal „pro dobu budoucí“ v roce 1891 stavitel domu Petr Vokrouhlecký. Přesto, že se krabička rozpadla a zvlhlé papíry v ní uložené značně nahlodal zub času, získané materiály vypovídají mnoho zajímavého o době svého vzniku. Podívejme se na ně a pokusme se rozluštit, co nám říkají.

Co se to vlastně našlo?

Nejprve zaujme měděná destička s vyraženým nápisem, který říká:

**TENTO DŮM JSEM POSTAVIL
NEVÍM KOMU K OBÝVÁNÍ
BOŽE SVATÝ KAŽDÉMU V NĚM
DEJ HOJNOST SVÉHO POŽEHNÁNÍ
PETR VOKROUHLECKÝ 27. ČERVNA 1891**

Zbožné přání a lidumilný odkaz. Díky měděné tabulce, která se časem pokryla zeleným povlakem, měděnkou, byl zachráněn i další, papírový odkaz uložený ve zdi. Měděnka totiž zabránila rozvoji hniloby, která by papír zničila.

Petr Vokrouhlecký vložil do zdi několik výtisků dobových novin, dvě nebo tři fotografie, různé obrázky a několik rukou psaných listin. Bohužel fotky se rozpadly hned po vyjmutí na světlo.

Petr Vokrouhlecký pocházel z rodu barvířů látek. Vedle papírových artefaktů se ve zdi dochoval i kousek modrotiskové textilie s nápisem František Vokrouhlecký v Bělohradě, dále vizitka Ant. Vokrouhlecký ruční tiskařství a barvířství v Bělohradě. Na další vizitce jsou jména Ant. a Bar... Vokrouhlecký.

Živnost zřejmě prosperovala, neboť se, podle dalších dochovaných dokumentů, barvířský mistr přihlásil na Zemskou výstavu v Praze v roce 1891, kde si zaplatil místo k vystavení svého zboží. Ke kvitanci bylo přiloženo i několik krásně kolorovaných obrázků s pavilony zmíněné výstavy.

Že byla rodina investora domu velmi zbožná, ukazuje další odkaz, malá obálka s krásně nadepsaným jménem „Ant. Hrubý bisk. vikář a děkan v Pecece“ s dovětkem - strýc Petra Vokrouhleckého z Bělohradu, jenž dům ten sobě staví. V obálce bylo požehnání faráře Hrubého nově stavěnému domu a také růženec, o kterém se v obálce píše: Sv. Růženec z Lurdů, místa poutního ve Francii. Růženec se však nedochoval, na vzduchu se rozpadl. Kdo ho z Francie přivezl, nevíme. Další důkaz zbožnosti dokládá čtyřstránkový list nadepsaný jako Domovní požehnání. Je bohužel napsaný kurentem a špatně čitelný.

Přistupme k poslednímu, řekl bych nejdůležitějšímu, dokumentu ukrytému ve zdi domu. Je jím krasopisně psaná šestistránková výpověď samotného Petra Vokrouhleckého. Přesto, že stránky jsou značně poškozené, lze z nich vyčíst pisatelovy názory na společnost a jeho pohled na vlastní život.

Píše se tu, že koupil 1. března t. r. od Antonína Merty domek číslo 28 za 1650 zlatých. Rozházal jej a počal 22. června stavět dům zděný, jednopatrový, s tím, že by ho mohl později zvednout o patro. Stavitel tady zmiňuje i svoji maminku obávající se velkých starostí.

Dále uvádí, že si na stavbu vypůjčil od různých lidí. Jmenuje například faráře Hrubého, (800 zlatých), strýce Antonína a svou sestřenicí, hospodyní u zmíněného faráře Hrubého (1500 zlatých). Zbytek poptával u Občanské záložny.

Jsa svobodný, počítal i s budoucím sňatkem, který mu měl přinést věno a zmírnit finanční břemeno ze stavby domu.

Přesto, že pro stavbu žádá o požehnání, nepřaje je každému. Trnem v oku mu jsou jeho „nepřátelé největší“, v té době přední muži města. Píše o nich přímo jako o „vůdcích nepřátel mých“, jsou to - Jindřich Pižl, obchodník a boháč největší, Václav Malý, poštmistr a starosta a Václav Vlach, obchodník. Všichni tito byli členy stavební komise, která mu nařídila, že musí s domem o 90 cm ustoupit a rozšířit tak silnici. Podle svých slov přišel tak o 26 metrů čtverečných, již tak přeplaceného pozemku.

Dnes se ukazuje, jak prozíraví byli jeho nepřátelé, když na rozšíření silnice trvali.

Zajímavý byl i vztah pisatele k panovníckému rodu. Hned na druhé stránce svého krasopisu velmi vzletně a plným jménem zmiňuje osobu císaře Františka Josefa I., aby v dalších řádcích odsoudil jeho syna Rudolfa za jeho avantýry s milenkami. Vynáší nejjasnější Rudolfovu choť Štěpánku a za boží trest považuje smrt jejich dcery Alžběty. Když se Rudolf se Štěpánkou chtěl konečně rozvézt, Sv. Otec Lev XIII. mu to nedovolil.

Jestli měl pisatel dost informací o císařské rodině a odkud čerpal své svérázné názory, nevíme.

Na další stránce špatně čitelného textu se dozvídáme o konci starostování Václava Malého a o zvolení Václava Munzara, tehdy zemského poslance, novým bělohradským starostou. Zároveň vyjmenovává nové radní.

Na čtvrté stránce popisuje své podnikání a hledání nových zdrojů příjmů. Píše zde také, že Antonín, zřejmě strýc, byl barvířem. Živnost mu mnoho nevynášela, proto si v roce 1872 zřídil obchod v mouce a chlebě, později se smíšeným zbožím. Zprvu šlo obchodování dobře, ale vlivem mocné konkurence ochabovalo.

Zmiňuje se také o svých sourozencích. Nejstarší bratr (jméno nečitelné) jest učitelem, mladší sestra Marie se provdala za učitele Seiferta. Na páté stránce píše o tom, že byl v roce 1887 odveden na vojnu a pak po tři léta volán na cvičení. Poslední stránka je téměř nečitelná.

Dům č. p. 28 již nestojí, přesto nám zajímavě vyprávěl o době, v níž byl postaven, vydal svědectví o tehdejším životě a o náhledu Petra Vokrouhleckého na období, v němž žil.

Po prohlídce dochovaných listin mě napadá jedině, co budou číst naši potomci o nás?

Ladislav Stuchlík, foto: autor

NOVÝ MĚSTSKÝ ÚŘAD

Městský úřad v Lázních Bělohradě dosud sídlil na dvou místech. Od roku 1894 v Lázeňském hotelu, který patřil Občanské záložně, a obec za to, že pro stavbu poskytla pozemek, měla v budově zajištěny 3 místnosti pro svoji potřebu. V průběhu druhé světové války se sídlo městského úřadu přestěhovalo do budovy č. p. 35 na náměstí K. V. Raise. Ta patřila původně Živnostenské záložně, ale za války došlo k jejímu sloučení s Občanskou záložnou (nový název poté byl Všeobecná záložna) a budovu odkoupila za 170.000 Kč obec. Na nákup budovy použila 100.000 Kč za odstoupení od práva užívat prostory v Lázeňském hotelu.

V osmdesátých letech minulého století připravovalo vedení tehdejšího Městského národního výboru rozšíření úřadu do vedlejší budovy č. p. 115 (dnešní Pension U Kapra). Plány se ale neuskutečnily a v roce 1992 zastupitelstvo města schválilo a uskutečnilo prodej tohoto domu č. p. 115.

Na konci devadesátých let se začaly objevovat myšlenky využít pro nový městský úřad dům v čele severní strany náměstí č. p. 28. V roce 2001 byla zpracována první studie možného řešení, která ukázala, že je nutné odkoupit i vedlejší rodinný dům č. p. 27. Odkup zastupitelstvo města následně provedlo a v roce 2006 připravilo projekt úprav domu č. p. 28 a jeho okolí na nové sídlo městského úřadu. Už tehdy ale architekti upozorňovali na špatný stavebně-technický stav budovy, nevhodnost vnitřních dispozic a jeho umístění a vysoké náklady na jeho rekonstrukci.

Přesto město získalo stavební povolení a dvakrát žádalo o dotaci na projekt rekonstrukce domu č. p. 28 (společně s úpravami některých komunikací a Památníku K. V. Raise) z Regionálního operačního programu, dvakrát ale se svojí žádostí neuspělo. V roce 2009 město získalo do svého majetku zámek a začalo se uvažovat o jeho rekonstrukci na nové sídlo městského úřadu. V roce 2015 ale vyplynulo ze zpracované studie možného využití zámku na sídlo městského úřadu, že rekonstrukce odhadovaná minimálně na 150 milionů Kč je nad finanční možnosti města, navíc by budoucí rozpočet města výrazně zatížily i následné provozní náklady. Zastupitelstvo města se proto rozhodlo zámek prodat a získané finanční prostředky společně s prostředky z prodeje části areálu dětské léčebny a stavebních pozemků použít pro stavbu nové radnice.

V roce 2016 proběhlo výběrové řízení na zpracovatele projektové dokumentace nové budovy radnice, které vyhrál Ing. arch. Ondřej Plašil. Jeho návrh nové radnice ale nebyl pozitivně přijat částí občanů a zastupitelů, proto zastupitelstvo města nejprve jednalo o možnosti odkoupení Lázeňského hotelu s tím, že by proběhla jeho rekonstrukce na městský úřad. Toto jednání ale skončilo na nepřiměřených finančních požadavcích majitele Lázeňského hotelu.

Původní dům č. p. 28

V červnu 2017 proto zastupitelé schválili vypsaní veřejné architektonické soutěže na nové sídlo městského úřadu v čele náměstí a úpravu jeho okolí. Architektonická porota, kterou tvořili 4 renomovaní architekti (Radek Kolařík, David Hlouch, Ondřej Chybík a Jan Šépka) a 3 zástupci města (Pavel Šubr, Vojtěch Lámr a Josef Janeček) vytvořila a schválila soutěžní podmínky a stavební program, které následně schválilo zastupitelstvo města a potvrdila Česká komora architektů. Stavební program nechal na zvážení, zda architekti využijí stávající dům č. p. 28 nebo budou řešit nový úřad formou novostavby.

Zájem o soutěž byl mezi architekty obrovský, své návrhy poslalo do soutěže 58 architektonických kanceláří. Porota zasedala začátkem ledna 3 dny a její rozhodování nebylo jednoduché. Nakonec vybrala jako nejlepší 3 návrhy, které představujeme na následujících 2 strán-

kách. Rada města, která byla vázána rozhodnutím architektonické poroty, potom koncem ledna potvrdila výsledky architektonické soutěže a zahájila jednací řízení bez uveřejnění na zpracování projektové dokumentace nového městského úřadu.

Vítězný návrh výrazně překračoval maximální cenu stanovenou zastupitelstvem města (35 mil. Kč za budovu úřadu a 10 mil Kč za úpravy severní části náměstí), druhý návrh v pořadí nebyl v souladu s územně plánovací dokumentací (především výška budovy). Proto v současné době probíhá jednání s autory třetího návrhu, kde je předpoklad uzavření smlouvy o dílo. Z jednání vyplývá, že nový úřad by se mohl začít stavět na podzim roku 2019.

Výstava všech architektonických návrhů probíhá do 29.4. v Památníku K. V. Raise.

Pavel Šubr, foto: Ladislav Stuchlík, vizualizace: Ondřej Plašil

Architektonický návrh Ing. arch. Ondřeje Plašila

1. MÍSTO

účastník: MgA. Jan Světlík
 autoři: MgA. Jan Světlík
 Ing. arch. Vojtěch Šedý
 Ing. arch. Filip Šefl

2. MÍSTO

účastník: Ing. arch. Michaela Roženská
 autoři: Ing. arch. Michaela Roženská
 Ing. arch. Tomáš Woźniak

3. MÍSTO

účastník: re:architekti studio s.r.o.
 autoři: Ing. arch. Michal Kuzemský
 Ing. arch. David Pavlišta
 MgA. Ondřej Synek
 Ing. arch. Jan Vlach
 Ing. arch. Jiří Žid

BĚLOHRADSKÉ OBĚTI NACISMU

Na mnoha místech v Česku jsou památníky či třeba jen pamětní desky zřízené na paměť významným Čechům, hrdinům, padlým či umučeným vlastencům, spisovatelům, politikům a jiným zaslužilým osobnostem veřejného života. Po mnohých takových byly a jsou pojmenovávány ulice, nebo náměstí. Nezřídka však později se změnou politického režimu jsou památníky odstraňovány, ulice a jiná místa přejmenovávány. Říkáme sami o sobě, že takové chování je vlastností nás Čechů a něco na tom je. Ale nejsme v tom sami. Jen vzpomeňme, a není to ani tak dlouho, jak v USA najednou začaly vadit sochy protagonistů Konfederace ve válce Severu proti Jihu, které přes sto let přečkaly a které doposud nikomu nevadily. Stejně tak tomu bylo a je i u nás, v Lázních Běláhradě.

FRANTIŠEK ŠULC – ZA HEYDRICHIÁDY POPRAVEN V PRAZE

Když jsem byl ještě malý kluk, jistě mi můj otec u budovy sokolovny vypravoval o bělohradských osobnostech zvěčněných na této desce a jistě neopomněl i na svého bratrance, také sokola, jako byl můj otec **Františka Šulce** (*27. 6. 1904, †1. 7. 1942 ve věku 38 let). František Šulc byl bratrem Josefa Šulce, pozdějšího vlastníka rodné nemovitosti č. p. 124 v L. Běláhradě na Jiráskově nábřeží a pozdějšího bělohradského hrobníka. S mým otcem se od narození znali, vždyť byli bratrance, vrstevníci a kamarádili se. Dokonce v raném dětství bydleli přes Javorku v těsném sousedství.

Již dospělý František se pak oženil, byl účetním a bydlel v Praze. Za protektorátu byl zapojen v ilegální skupině, kde mimo něho byl i Gerhart Fuchs (*1900, †1942), Václav Kotlář (*1905, †1942), Alois Trneček (*1913, †1942), Finger, Grünfeld a Ludvík Stojšek. Skupina používala k přenosu zpráv do zahraničí vysílačku Signál II, kterou obsluhoval radiooperátor četář Novotný.

Za heydrichiády byli prozrazeni a dne 16. 6. 1942 byl František Šulc zatčen z důvodu styku se zahraničím a ve středu dne 1. 7. 1942 o 19.30 hod. popraven zastřelením na stělnici v Kobylisích v Praze. Bylo mu pouhých 38 let a jeho jediná dcera Květuše, které bylo jen 5 měsíců, tak otce vůbec nepoznala. Stejně jako s Františkem bylo naloženo i s některými výše uvedenými odbojáři této skupiny a byli popraveni spolu s ním.

PAMĚTNÍ DESKA NA SOKOLOVNĚ

Po skončení 2. sv. války byla na průčelní zdi sokolovny umístěna deska na památku „bratří a sester umučených Němci v letech 1939–1945“. Jsou na ní zvěčněna jména těch našich spoluobčanů, sokolů a jejich rodin, těch, kteří byli popraveni z důvodů aktivního odboje anebo těch, kteří v Osvětimi byli zplynováni jen proto, že byli židé.

Na stránkách Bělohradských listů jsme již v letním vydání BL z r. 2012 zevrubně popsali osudy rodiny Vojtíškových, židovských rodin Ledererových, Schützových, Hermanových či Wienerových – vzpomenu bylo i na Josefa Varvařovského.

Na jednoho, jehož jméno je na desce též uvedeno, bylo však zapomenuto. Tímto článkem tedy toto opomenutí napravuji.

Dům č. p. 124

Dům č. p. 76

Jistě jako malý kluk jsem byl velice hrdý na otčova bratrance – odbojáře, stejně tak jako na svého strýce, ruského legionáře Jana Zlatníka (*1894, †1945) z Hořic v Podkrkonoší, který byl zapojen v odbojové hořické skupině „V boj“ a který od r. 1941 do r. 1945 pobýval v několika koncentracích, až nakonec dotrpěl v dubnu 1945 v Malé pevnosti v Terézíně. Ještě v r. 2016 jsem při výkopových pracích na chalupě ve Sv. Újezdě vykopal dvě lahvičky s několika do nich nacpanými a do ruličky stočenými letáky, které strýc kolportoval a které moje matka po jeho zatčení zakopala.

Moje vzpomínky již dávno vybledly, stejně tak v současné rodině Šulcových, kde s odchodem mužského elementu vzpomínky na Františka již nejsou žádné.

KAREL DRAHOKOUPIL

O **Karlu Drahokoupilovi** se mi nepodařilo zjistit nic bližšího. Jisté je, že se v Bělohradě buď narodil, anebo dokonce bydlel a zřejmě patřil mezi bělohradské sokoly. Nejspíše byl synem truhláře a podnikatele ve stavebnictví Františka Drahokoupila (*11. 5. 1860), který na začátku 20. stol. na své náklady vystavěl v P. N. Vsi, „V Japonsku“, domky č. p. 53–61, které po výstavbě prodával.

VÁCLAV BEKR

padl v boji o kasárna krále Jiřího z Poděbrad v Praze. O **Václavu Bekrovi** (*29. 10. 1909, †7. 5. 1945 padl při revoluci v Praze) a jeho skonu za revoluce v r. 1945 nebylo nikdy nic publikováno, i když byl bělohradským rodákem.

Protože nebyl organizován v Sokole, není jeho jméno ani zaspáno na výše uvedené pamětní desce.

Narodil se v bělohradském domě č. p. 76 ve Vojtiškově ul. v rodině krejčího Václava Bekra, který v letech 1921–1927 a v letech 1938–1942 byl bělohradským starostou. Václav ml. byl učitelem a se svojí rodinou žil v Praze.

Padl v boji o kasárna krále Jiřího z Poděbrad dne 7. 5. 1945. Dnes jsou kasárna přestavěna a veřejnosti slouží jako nákupní centrum Palladium.

Václav Bekr amatérsky maloval obrazy a v Památníku K. V. Raise v L. Bělohradě je od něho namalovaný obraz.

Josef J. L. Špür,
foto: autor a internet

Kasárna krále Jiřího z Poděbrad
- dnes NC Palladium

ŘEMESLA V ZRCADLE ČASU

TRUHLÁŘI

Jedná se o velmi staré řemeslo, vždyť nástroje k opravování dřeva, dláto, pilu, hoblík, známe už od starověku. Původně bylo řemeslo rozděleno do mnoha specializací a řemeslník byl nazýván dle výrobku, který vyráběl nebo opravoval. Byli zde tedy bednáři, koláři, bečkáři, stolaři, hračkáři, truhláři... Některé tyto specializace s nástupem kovů a plastů zcela vymizely.

V Čechách se pro řemeslníka opravovávajícího dřeva a vyrábějícího z něj různé výrobky vžilo pojmenování truhlář.

Na bělohradské řemeslníky kouzlicí se dřevem zavzpomínala paní Maryška Klůzová.

Kdo tady truhlářil v první polovině minulého století?

Na náměstí (v místě dnešní pošty) stával rohový baráček truhláře Hlaváčka. Opravoval všechno možné a vyráběl drobný nábytek. Malý domeček byl využitý do posledního metru. Vpředu měly slečny Bezuchovy hokynářství, uprostřed bydleli Hlaváčkovci, vzadu vlevo bylo to truhlářství a vpravo ještě mandl. Ten si pamatují dobře, dva veliké válce se roztáčely klikou. Tenkrát pan Hlaváček k nám chodil

Na tomto místě stojí dnes pošta

František Kolář

a náš vyřezávaný nábytek ho nadchl natolik, že dal syna na truhlářskou průmyslovku. On pak truhlářil v domku vedle. Měl trochu umělecký sklon, vyráběl vyřezávaný nábytek a intarsie. Bydlel v baráku U Lva, kde v ateliéru maloval i obrazy. Jeho dům nebylo možné přehlédnout. Na fasádě měl v pískovci vytesaného lva.

Dále proti TOSu byl Rudolf Bém a pod kostelem jeho bratr Josef, hned naproti němu měl truhlárnu pan Běloušek a nad náměstím pan Petřivý. Ti všichni byli nábytkáři. Dále truhlářili pan Podlipný na staré poště a pan Kordík za zámečným parkem. Nábytek ještě vyráběli Jan Pauk a u kolejí Jiří Pauk. Dřevo soustružili pan Berger a na Třetí straně pan Stránský. Nad náměstím vyráběl hokejky a vyhlášené lyže JOPE kolář Pech a dřevěné hračky vyráběli v truhlářství, kde byl vedoucím Jan Janata (dnešní praxe truhlářských učňů). Nejznámější od nich byly skládací stromečky a kostky, které se vkládaly do sebe (malá

do větší, ta zase do větší atd.). Truhlářství a pohřební ústav provozoval pan Hartych.

V Brtvici dokonce vyráběl housle samouk František Kolář, který se svými houslemi obdržel pochvalný diplom na národopisné výstavě v roce 1895 (BL3/2006).

Také vyučený truhlář byl můj dědeček Bedřich Březina. Dílnu měl v domě mého tatínka, který vlastnil obchod se sukrem. Já už si jen pamatuji, že mně nosil houpací kohouty a tahací mlýny.

Tak jako u každého řemesla, i truhlářům byly jejich provozovny zestátněny. V dílně J. Pauka se uvelebil Dřevotvar, KOVO-DŘEVO-ELEKTRO Hořice (KDE) se usadilo v bývalé Jínově fabrice (za války Crico) v Prostřední Nové Vsi a odloučené pracoviště si vytvořilo u Pechů. Na to zavzpomínal **Petr Havel**.

Na jakou výrobu bylo toto pracoviště zaměřené?

Už když jsem nastoupil, vyráběli zde selkský nábytek z masivu. My jsme byli provozovna 302 a třístajedička byla fabrika u jeslí. Tam vznikal nábytek i z deskového materiálu.

Po revoluci truhlárnu získal zpět rod Pechů, změnil se i výrobní program?

U pana Ježka jsme pak dělali z masivu i z lamina. Hodně nábytku jsme vyráběli pro pošty, pro pardubický Magnet jsme dodávali chlebníky a pro laboratoře se vyráběl nábytek „na míru“.

To jste asi jezdili hodně i po montážích?

Několikrát se nám stalo, že jsme přijeli na místo a nábytek do připravených prostor nepasoval. To jednou při montáži až v Plzni jsme nábytek nastěhovali do laboratoře a najednou jsme viděli, že nábytek vyrobený na míru byl nějak větší než místo, kam patřil. Zákazník jen hlesl: „Kdo to měřil?“ A šéf jen utrousil: „To jsem byl já.“ A už jsme jeli předělávat.

Dnes v této dílně vyrábí a renovuje nábytek Truhlářství Podolský.

Na svoji truhlářskou pouť zavzpomínal i **Jarda Čerfovský**.

Vyučil jsem se v „Grigu“ (jak se lidově dodnes fabrice KDE říká), kam jsem také pak i nastoupil. Když firma KROKI skončila, dělal jsem naproti u „Brádleho“ pro Komunál (později pan Brádle provozovnu zprivatizoval a po jeho smrti truhlářství vlastnila firma jeho syna). No a v roce 94 jsme začali podnikat sami. Dělalí jsme střechy, nábytek a také altány v Bažantnici.

Výuku tohoto oboru mně přiblížil vedoucí učitel odborného výcviku Střední školy gastronomie a služeb Nová Paka **Miloš Zajíc**.

Miloš Zajíc

Od kdy v Bělohradě poznávají kouzlo řemesla mladí truhláři?

Výuku zahájili kolem roku 1970 v KDE (KOVO-DŘEVO-ELEKTRO) a teorii vyučovali ve stavební škole v Hradci Králové. Do té doby se obor truhlář nevyučoval a do tajů řemesla pronikali truhláři jen individuálně.

Ve zdejšímu objektu, vedle bývalého LEMEXu, začala samostatná učňovská dílna vznikat zkrájí sedmdesátých let. Původně tady byla soustružna. KDE tenkrát vyrábělo korbele, talíře, soudky... Část učňů tehdy byli i soustružníci. Postupně se soustružení utlumilo a dnes v celém objektu vyučujeme kompletní truhlářinu.

Na co je tedy absolvent zdejšího „učňáku“ připraven?

Protože zhotovujeme různé zakázky, učňové si osahají téměř vše, s čím mohou v praxi přijít do styku. Vyrábíme nábytek, postele, stoly, obložení, skříně, dveře, podlahy... Používáme masív z různých druhů dřeva i aglomerované desky. V těch je dnes nabídka v nepřeberné škále dekorů i různých stupňů kvality. Ale mladé truhláře učíme i dýchování desek.

I když dnes je nezastupitelná strojní výroba a existují vruty a lepidla, ruční práce je základem všeho. Proto celý první rok používají hoblík, pilu, dláto..., aby pochopili základy opracování dřeva od počátku. Každý musí zvládnout například ruční výrobu ozubových spojů.

Jinak se strojním vybavením už to není jako dřív, kdy jsme měli jen stroje, které už v běžné výrobě dosloužily. Dnes díky tomu, že nás spolufinancuje kraj, máme stroje nové. Třeba tady je pila, kterou kolikrát nemají ani truhláři. Snažíme se držet krok s dobou. Abychom ztraktivnili obor, tak vyučujeme i kreslení v SOLIDWORKSu, ve škole si svůj návrh připraví na PC, přinesou si ho sem a tady máme frézovací CNC centrum, které jim jejich výrobci vyrobí. Pořídili jsme i automatickou olejopovačku, která nanáší lepidlo (včetně hlídání teploty), řídí přítlak hrany, kapuje... a nalepí pohledovou hranu kompletně sama.

Je trend, že ruční práce z oboru vymizí?

Tak jako byl ulehčením práce nástup strojů, dnes je úsporou lidské síly CNC technika, která zase přináší do oboru nové profese související s programováním. Na druhé straně však stoupá poptávka i po ruční práci.

Asi stále bude v nabídce levný nábytek v řetězcích, kde ceně odpovídá i kvalita, a na druhou stranu truhlář, který vyrobí třeba kvalitní kuchyň na míru z masívu, bude stále žádaný.

Jaký je zájem o výuční list TRUHLÁŘ?

Začátkem sedmdesátých let se hlásilo na truhláře 50 uchazečů a přijmout jsme mohli jen 20. Tenkrát jsme museli zavést i talentovky a nikdo, i s průměrem 1,5, neměl jistotu, že se sem dostane.

Na druhou stranu zhruba před pěti lety byl tak velký pokles, že jsme museli sloučit třídu i s jinými obory. Teď už se situace lepší. V prváku máme 8 truhlářů a do nového ročníku se hlásí asi dvacet. Dokonce máme v učení i dvě dívky.

Zájem stoupá i mezi řemeslníky. Dnes už v červnu mně volají truhláři z okolí, jestli někdo šikovný nekončí, nebo alespoň zda nemám zájemce o prázdninovou brigádu.

A kteří Bělohradáci prošli učňákem?

Nejlepší model je, když už třeba děda truhlářil, po něm táta a tady se pro ně vyučí kluk. Takové generace už jsem tady zažil. Třeba Ulvovi, Najmanovi, Baliharovi. I když jsou také případy, že táta dá syna vyučit, aby řemeslo po něm převzal, a „mladej“ už na učňáku má jasno, že tudy jeho cesta nepovede.

Šíkula byl Martin Kareš. Vyučil se tady, udělal si VŠ a dnes je z něho architekt v Brně. Z těch nedávných třeba Honza Zejfart, ten myslím nastoupil do truhlářství Najman, a již několik našich absolventů zaměstnává místní firma Amadea.

Zdejší učňák absolvoval i **Dan Rýdl**, který se šel odtud ještě vyučit řezbářem do Hradce Králové.

Co tě nasměrovalo k řezbářství?

Na učilišti ti ukážou výrobu jak z masívu, tak z lamina. A mně dřevo hodně voní. Jde o ruční práci s masívem, ze které vznikají oku lahodící a kvalitní výrobky.

Stanislav Balihar

Co obnáší truhlářský chlebiček dnes mně přiblížil **Standa Balihar**.

Jak začala tvoje truhlářina?

První truhlářský závan jsem nasál od mého dědy. Byl včelař a v zimě vyráběl v dílně žebříky. No a samozřejmě hodně jsem okoukal od táty. Byl truhlář a dělal v KDE, kam jsem po vyučení nastoupil i já. Po revoluci pak fabriku zprivatizovala firma KROKI, nemělo to však dlouhé trvání, tak jsme si založili truhlářství vlastní.

Obor se vyvíjí, technologie modernizují, jak se řemeslníkům daří s tímto trendem držet krok?

Zakázky získáváme většinou díky referencím na všechno možné - schodiště, dveře, skříně, kuchyně... Vyrábíme z masívu i deskového materiálu. Za posledních 25 let proběhl v řemesle výrazný pokrok, většina zakázek musí být hotová v kratším čase než dřív a na přesnost provedení jsou kladeny též vyšší nároky. Třeba kuchyň jsme v začátcích montovali až tři týdny, dneska musí být montáž hotová za dva dny. Velkým pomocníkem jsou samozřejmě ruční aku nářadí – šroubováky, sponkovačky, hoblíky, přímočarky..., ale základem kvalitní a rychlé montáže zůstávají přesně vyrobené díly. Chceš-li tedy dnes udržet krok s konkurencí, musíš i tak malá firma, jako je naše, investovat do moderní techniky. Pořídili jsme CNC obráběcí centrum a olejopovačku. Zde se však velký podíl původního řemesla přesouvá k počítači, protože pouze kvalitně naprogramovaný podklad umožní výrobu požadovaného dílu.

Jaroslav Voves,
foto: autor a archiv

PARKOVÁNÍ VOZIDEL

Všeobecně velkým problémem a to nejen našeho města je stále se zvyšující počet motorových vozidel a s tím související větší a větší potřeba nových parkovacích míst a prostor, kde je možné zaparkovat vozidla. Již delší dobu řešíme různé stížnosti a podněty občanů, kterým právem vadí špatně zaparkovaná vozidla v různých místech města. Nejčastěji řešíme problémy s parkováním vozidel v ulicích nejbližších areálů lázní. Již před několika lety jsme za stěrače špatně zaparkovaných vozidel rozdávali upozornění na porušování zákona. V poslední době stejnou věc řešíme s Policií ČR, která rovněž řidičům špatně zaparkovaných vozidel zanechává předvolání k projednání protiprávního jednání, ale žádná z variant řešení nebyla doposud účinná.

Na problém se nelze dívat jen v ulicích okolo lázní, ale globálně. Mnoho z nás si stěžuje na špatně zaparkovaná vozidla na travnatých pásích podél komunikací, dále na vjezdech k jednotlivým nemovitostem a také na neprůjezdnost jednotlivých ulic. Už ale málokdo si uvědomuje, že parkování vozidel v ulicích, kde není jednosměrná komunikace, je zakázáno prakticky všude. Musí totiž pro každý směr jízdy zůstat volný jízdní pruh o šířce 3 metry, a to nespĺňuje žádná z ulic v našem městě. Celé roky je tedy veškeré parkování vozidel v ulicích tolerováno, což je samozřejmě dobře, ale z hlediska zákona to není možné. Dnes nelze bez toho, aby byl porušen zákon, parkovat ani před vlastním domem svým vozidlem, ani na chodníku, na travnatém pásu, zkrátka nikde.

Tuto situaci nevyřeší nikdo jiný, než samotní řidiči, kteří nebudou parkovat tam, kde to není dovoleno. Je to složitá situace, proto je zřejmě nejlepší varianta všeobecná tolerance zaparkovaných vozidel, než jakákoli represe, protože aniž bychom chtěli, budeme za špatně parkování popotahováni všichni. Asi jediné řešení celé situace, pokud bychom nešli cestou zachytých parkovišť na okraji města, je vypracovat projekt dopravního značení ulic s tím, že by vznikl systém jednosměrných ulic, kde lze poté parkovat na jedné straně. Myslím ale, že toto také není řešení, protože by tím byli bití občané města, kteří by ke svým nemovitostem měli často velmi špatný přístup objížděním různých ulic. Buďme k sobě proto tolerantní a parkujme spíše s citem a za použití zdravého rozumu.

Návštěvníky a zaměstnance společnosti Lázně Bělohrad, a. s. poté poprosím, aby co nejhojněji využívali parkoviště zřízené společností a zbytečně nepřispívali k přeplňování místních komunikací, když na tomto parkovišti je každý den poměrně velké množství prázdných míst a zaměstnanci mají parkování zdarma.

Jan Pavlásek, foto: Ladislav Stuchlík

VZÁCNÁ NÁVŠTĚVA SYNA LETCE Z B-17 OD HŘÍDELCE V LÁZNÍCH BĚLOHRADĚ 26. 3. 2018

Pan Darrell STANDLEE (syn technika / horního střešce z B-17G Jamese F. Standleeho Jr.) se svoji ženou LeAnn z USA se dozvěděli z internetu o monumentu, odhalenému u Hřídellece na památku zachráněné posádky v r. 2005 a přes Historickou asociaci 306. bombardovací skupiny zjistili více o osudech svého otce / tchána, protože on doma v rodině ve státě Missouri nikdy nemluvil o svých zážitcích z války, věnoval se své farmě, ale na létání nikdy nezapomněl. Postavil si blízko domu i hangár pro svá letadla a udržoval letišti.

Paní LeAnn mi napsala v lednu t.r. o jejich plánu navštívit ČR a požádali mě o doprovod navštívit muzeum a místa příběhu jejich blízkého. Tak se stalo 26. března, kdy jsem měl možnost oběma ukázat expozici věnovanou osudům členů posádky B-17G z akce na Drážďany 14. února 1945. Poté jsem je provázal po místech spojených s příběhem právě T/Sgt. J. Standleeho Jr. a 2Lt. R. Whitelawa, copilota, kteří se druhý den snažili uniknout na východ k liniím ruské fronty. Tak jsme navštívili místo jejich přistání na padácích, trasu 30 km, kterou pěšky urazili až na konec Rohoznice, kde byli oba 15. 2. 1945 před půlnocí zadrženi a předání německé policii k výslechu a následně eskortování do zajateckého táboara. Manželé z USA byli potěšeni i přijetím starostou Ing. Pavlem Šubrem na radnici Lázní Bělohradu. V rozhovoru jsme strávili půl hodiny. Velkým zážitkem pro oba bylo zastavení u památníku u Hřídellece. Focení nebralo konce.

Čas pokročil a museli jsme se rozloučit. Bylo mi velkým potěšením prožít den s tak sympatickou dvojicí paní LeAnn a panem Darrellem Standleem, kteří podnikli dalekou cestu do ČR, aby se dozvěděli více o osudu svého blízkého.

Patří jim za to velký dík a doufejme, že bude více takových milých setkání...

Je dobře že nezapomínáme na příběhy odvážných z válek, díky nimž můžeme žít.

*Miloš Podzimek,
foto: autor*

STŘECHY
Z&L Kundrát
Lázně Bělohrad
739 013 876, 731 554 243, www.strechykundrat.net

KAMENICTVÍ
Veverka
Miletín 250
telefon: 493 693 469, mobil: 603 484 779

NOVÝ TRAKTORBAGR JCB

Na počátku měsíce února jsme do technických služeb zakoupili za částku 1.200.000 Kč traktorbagr JCB. Tento pracovní stroj přispěje ke zkvalitnění práce při údržbě města, ale také k ulehčení mnoha různých prací našich technických služeb. Naproti tomuto nákupu jsme za částku 300.000 Kč prodali jeden ze smykem řízených nakladačů Locust, který byl do současné doby ve výbavě technických služeb. Tímto jsme opět úroveň kvality našich technických služeb posunuli o kousek výše. *(pav, las)*

RICHARD LISKA NAVŠTÍVIL BĚLOHRAD

Tři dny strávil v polovině března v našem městě syn bývalého letce RAF plk. Jaroslava Lišky Richard Liška s manželkou Sue. Prohlédli si Lázně Bělohrad a okolí včetně pamětních desek plk. Jaroslava Lišky a jeho bratra plk. Bohumila Lišky v Horní Nové Vsi. Společně se starostou Lázní Bělohradu Pavlem Šubrem navštívili také hrob rodiny Liškovy ve Staré Pace, kde jsou oba hrdinové druhé světové války pohřbeni. „Jsem ve vaší zemi potřetí. Poprvé jsme s tatínkem navštívili jeho bratra Bohumila v roce 1964, podruhé jsem se zúčastnil odhalení tatínkovy pamětní desky v roce 2010,“ vysvětlil Richard Liška, který žije neda-leko Londýna. Rodinné důvody bohužel neumožnily přicestovat do Čech jeho sourozencům Anně Marii a Stevenovi. *(spo, las)*

AMERICKÝ BOMBARDÉR B-17

V pondělí 26. března navštívil naše město pan Darell Standlee s manželkou LeAnn. Syn horního střelce amerického bombardéru B-17, který se zřítíl 14. února 1945 po náletu na Drážďany u Hřídellece, se začal zajímat o osudy posádky tohoto bombardéru až po smrti svého otce Jamese Standleeho v roce 2002. „Otec doma nikdy o válce nemluvil,“ vysvětlil Darrell Standlee, který v USA získal kontakt na autora brožury Oheň v oblacích Miloše Podzímka a společně s ním navštívil bělohradskou radnici i místo pádu bombardéru u Hřídellece. *(šup, las)*

OCENĚNÍ BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ

Významné ocenění obdržel v minulých dnech náš časopis Bělohradské listy. V rámci slavnostního vyhlášení nejlepších časopisů a zpravodajů obcí a měst Královéhradeckého kraje vydaných v roce 2017 byly Bělohradské listy vyhlášeny

Nejlepším obecním zpravodajem kraje v kategorii celobarevný zpravodaj.

Na druhém místě skončil zpravodaj města Broumova a na třetím zpravodaj města Kopidlno. Celkem porota hodnotila ve čtyřech kategoriích sto obecních zpravodajů. Ceny zástupcům měst vydávajících nejlepší zpravodaje předal náměstek hejtmana Královéhradeckého kraje Aleš Cabicar. Vyhlášení se uskutečnilo ve středu 21. března v budově Krajského úřadu Královéhradeckého kraje. *(šup, las)*

Kdopak to chtěl jet autobusem,
že by nějaký řidič?

INVESTIČNÍ AKCE

Na tento rok máme naplánováno mnoho investičních akcí, které se snažíme hned od počátku roku zahájit. Proto náš odbor investic a správy majetku připravil výběrová řízení na nákup nového dopravního vozidla pro SDH Lázně Bělohrad, zahájili jsme rekonstrukci jednoho bytu v Kotykové aleji, zahájili jsme výběrová řízení na obnovu chodníku v Dolní Nové Vsi podél hlavní komunikace, výstavbu chodníku podél budovy základní školy, část chodníku mezi ulicemi Nerudova alej a U Bažantnice, parkovací stání v ulici Třetí strana, dále výběrová řízení na výměnu oken a garážových vrat u budovy kulturního domu ve Hřídelleci, výměnu oken a dveří v nové části domu s pečovatelskou službou, dále pak výběrová řízení na obnovu komunikací po výstavbě sdružených kanalizačních přípojek na Horní Nové Vsi (naproti benzinové čerpací stanici), na výstavbu dalších dvou nových sdružených kanalizačních přípojek v Horní Nové Vsi, obnovu, tzv. retoping atletické dráhy na sportovišti u základní školy a dále připravujeme výběrové řízení na obnovu komunikací na Horní Nové Vsi kolem hřiště až přes náves k vodárně a pracujeme na několika dalších projektech na realizaci parkovacích stání, chodníků a komunikací. *(pav, las)*

NOVÉ ŽIDLE DO KD HŘÍDELEC

Tak jako obnovujeme a opravujeme jednotlivé nemovitosti města, přistoupili jsme i k postupné obnově zařízení kulturních domů a společenských místností. Do kulturního domu ve Hřídelleci jsme zakoupili 100 nových dřevěných židlí do hlavního sálu. *(pav)*

KADEŘNICTVÍ
Jana Friessová

Horní Nová Ves 83
telefon: 608 55 20 60

Otevírací doba
dle objednání

Povídání před sezónou:

VÁCLAV FEJFAR

odstartoval poprvé před čtyřiceti lety

Čtyřnásobný mistr Evropy v autokrosu z let 2000, 2001, 2012 a 2016, čtyřnásobný vicemistr Evropy a rovněž čtyřnásobný mistr České republiky si svůj první start v autokrosovém speciálu zapsal na oblastním závodě v Boskovicích v roce 1977. Od té doby uplynulo již hodně času a vedle zmíněných úspěchů byl rovněž za své skvělé výsledky oceněn Zlatou sponou Autoklubu České republiky a pětikrát získal prestižní trofej Zlatý volant.

Na svém kontě máš více než tři sta padesát závodů. Jaké byly zásadní milníky v tvé bohaté kariéře?

Prvním zlomem byla sezóna 1998, kdy se mi podařilo získat první titul Mistra České republiky v divizi D3A – 1600, v té době početné a kvalitně obsazené kategorii. Zároveň jsem vyhrál před domácím publikem v Nové Pace první závod Mistrovství Evropy, na což se rozhodně nezapomíná. Bylo to úžasné povzbuzení. Zlomovým bodem pro mě bylo vyhrát závod ME mezi evropskou elitou, naučit se vyhrávat, naučit se jet vpředu, udržet největší soupeře za sebou.

Po dalších dvou letech ses dokázal prosadit v šestnáctistovkách poprvé i na evropský trůn.

V roce 2000 jsem získal první evropský titul a pro nás to znamenalo nejen jezdeckou kvalitu, ale také to, že náš tým dokázal postavit jednu z nejúspěšnějších bugin. Hned rok na to jsem titul obhájil a následoval další zlom - přechod do velkých bugin v roce 2002. Využili jsme techniku z šestnáctistovkové kategorie – speciál měl pouze zesílený podvozek a zvětšený objem motoru VW. V divizi 3 to bylo lehké auto s velkým potenciálem - 550 kg a 290 koní. S touto technikou mě následovali i další jezdci. Byl to perspektivní směr ke kralování lehčích závodních speciálů v královské divizi. Auto ale bylo na druhou stranu zranitelné při ataku soupeřů.

Po několika letech následoval v roce 2008 další „přestup“, tentokrát mezi cestovní vozy, tehdy nazývané Divize 1.

Postupně jsme s týmem postavili vozy Škoda Fabia tří generací (navíc další dvojkovou pro Aleše Fučíka, který s ní získal v roce 2017 titul – pozn. autora). Tento přestup měl dva hlavní důvody. Jednak zdravotní - měl jsem problémy s očima, a protože je autokros v buginách o prachu a kamení, potřeboval jsem si přesednout „za sklo“, pokud jsem chtěl pokračovat v kariéře. A druhý – nová výzva prosadit se i v této kategorii.

Tady je určitě zajímavé zmínit alespoň stručně rozdíl mezi speciálem buggy a „plechovým autem“.

Nevěděl jsem, do čeho jdu. Plechové auto je daleko náročnější na stavbu i údržbu. Jeho provoz je dražší, navíc jsme v této kategorii výrazněji omezení technickými předpisy. Škoda, že se vytrácí počet startujících. V minulosti byla početnější konkurence, ale důvodem jsou výše uvedené okolnosti. Podle posledních informací se zase od letošního roku začne blýskat na lepší časy – počet i kvalita se má zvýšit.

Ty jsi letos, přestože jsi neskončil v celkovém pořadí ME mezi prvním třemi, ale získal čtvrtou pozici, dosáhl na dvě výrazné mety. Jednak jsi vybojovat jubilejní čtyřicáté vítězství v závodě ME a pak přidal i jedenačtyřicáté. Ale také jsi v divizi cestovních vozů získal 29 vítězství, čímž ses dostal na první místo společně s Helmutem Wildem.

S vozem Škoda Fabia jsme byli téměř vždy na medailové pozici, jedinou výjimku tvořil rok 2015, kdy jsem vyhrál první tři závody a suverénně vedl, poté následovala těžká, mnou nezaviněná havárie ve Francii, která mě na půl roku vyřadila ze závodní činnosti. A pak letos – stavěli jsme nový vůz, který se podařilo ke konci sezóny už „vychytat“, a dva závěrečné závody jsem vyhrál.

Vedle konstrukce vozu je důležitou součástí i pohonná jednotka závodního speciálu.

Měl jsem vždycky štěstí na kvalitní motoráře – Honzu Veselého, pak Zdeňka Sekyrku, který motor VW dotáhl až do absolutní špičky. A nyní pana Mike Callaghana. Pro mě je to absolutní motorářská špička a z každého našeho úspěchu má obrovskou radost – má velký podíl na tom, kam jsme se postupně dostali.

Zatím nejnovější
závodní speciál
Škoda Fabia III

Výhraný souboj

A pak je tu tým mechaniků, který se samozřejmě částečně obměnil, ale bez něhož by to také nešlo.

Dlouhodobě se na přípravě vozů podílejí Jiří Vojtíšek, Michal Kaprál, Miroslav Pittner, Lukáš Šrajfer, nedávno ještě i Ladislav Brumlich, Jaroslav Kozák a Vladimír Strauss. Veškeré úspěchy jsou výsledkem týmové práce. Velké poděkování patří rovněž všem sponzorům a spolupracovníkům, kteří mě celou dlouhou kariéru provázeli a provázejí – bez nich bych nikdy na zmíněné výsledky nedosáhl. A nesmím zapomenout ani na nejbližší – především rodinu. Žít se závodníkem je velice obtížné. Ztratil jsem určitě normální, běžný život. Ale nelituji, stálo to za to.

Zcela specifický je také tvůj vztah k Lázněm Bělohradu.

Bydlím kousek odtud, takže zde mám spoustu přátel a také spolupracovníků, zejména ve firmě Deprag, která mě provází již řadu let. Nesmím ale zapomenout na zdejší lázeňské procedury a speciálně poděkovat všem, kteří mi napravují moje, nejen autokrosem, poničená záda. Také oni přispívají k tomu, že doposud mohu úspěšně závodit v Evropě s těmi nejlepšími.

Větší část kariéry startoval Fejfar se speciálem buggy

V lužanské dílně již všechno finišuje ke startu sezóny 2018. V ní bude chtít Václav Fejfar opět zaútočit na evropský titul, protože Škoda Fabia první i druhé řady v jeho rukách už titul získala, ale ta „trojková“ zatím čeká. Šance je o to vyšší, že do seriálu závodů Mistrovství Evropy se vrací po několikaleté odmlce Fejfarova oblíbená trať v lotyšské Bausce. V příštím roce se tak uskuteční celkem deset závodů.

Pavel Vydra, foto: archiv týmu

Historické fotky z Bělohradu

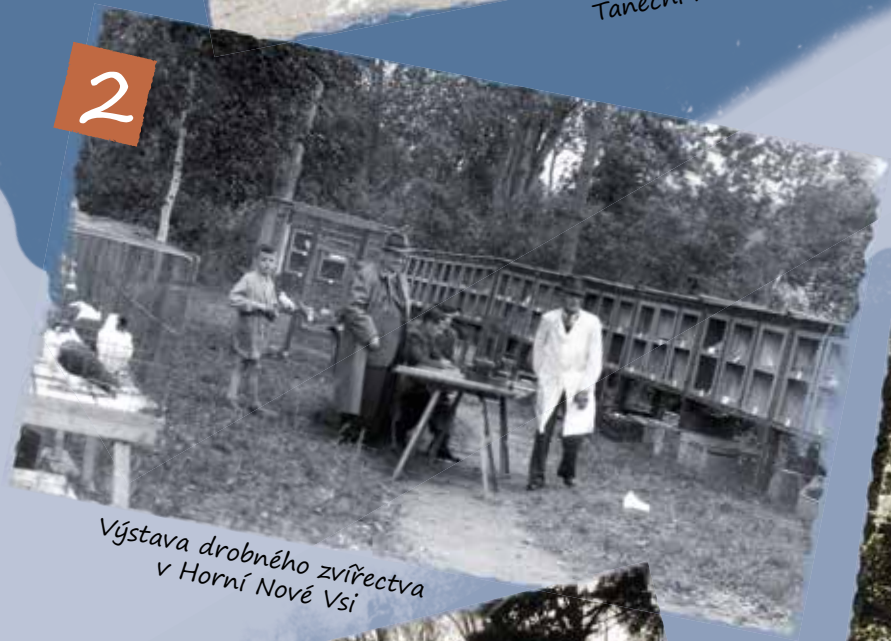
1

TANEČNÍ KURS MLADÉ GENERACE ŽOS V LÁZNÍCH BĚLOHRADĚ ZA VEDENÍ TANEČNÍHO MISTRA ST. MALINY 1934.

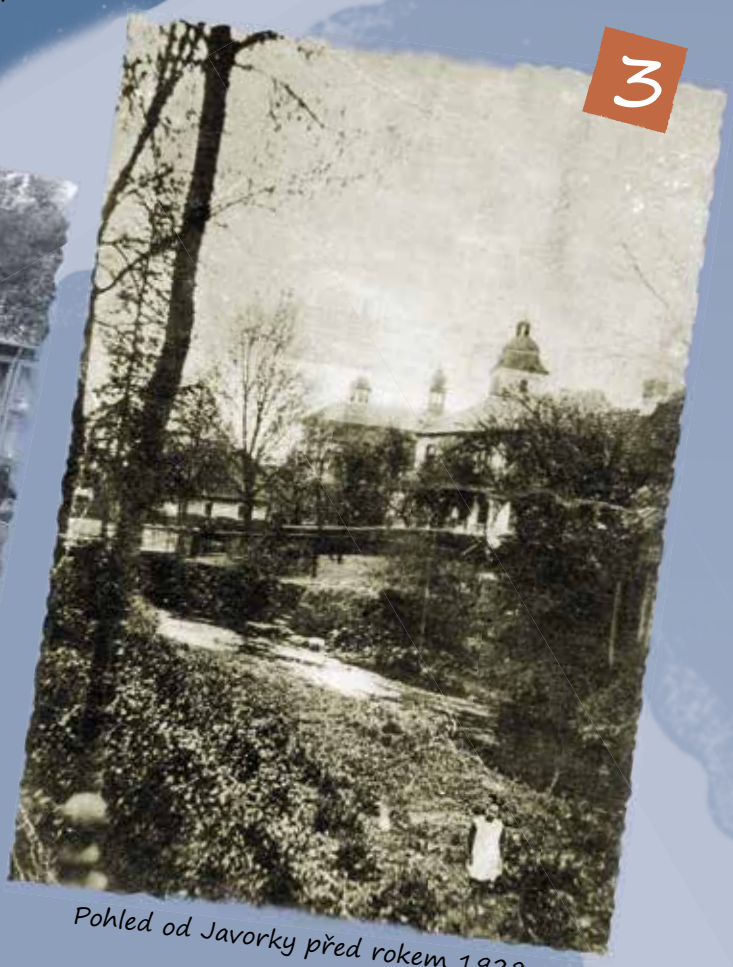
Taneční kurs pod vedením tanečního mistra Maliny, 1934

2

Výstava drobného zvířectva v Horní Nové Vsi

3

Pohled od Javoroky před rokem 1928

4

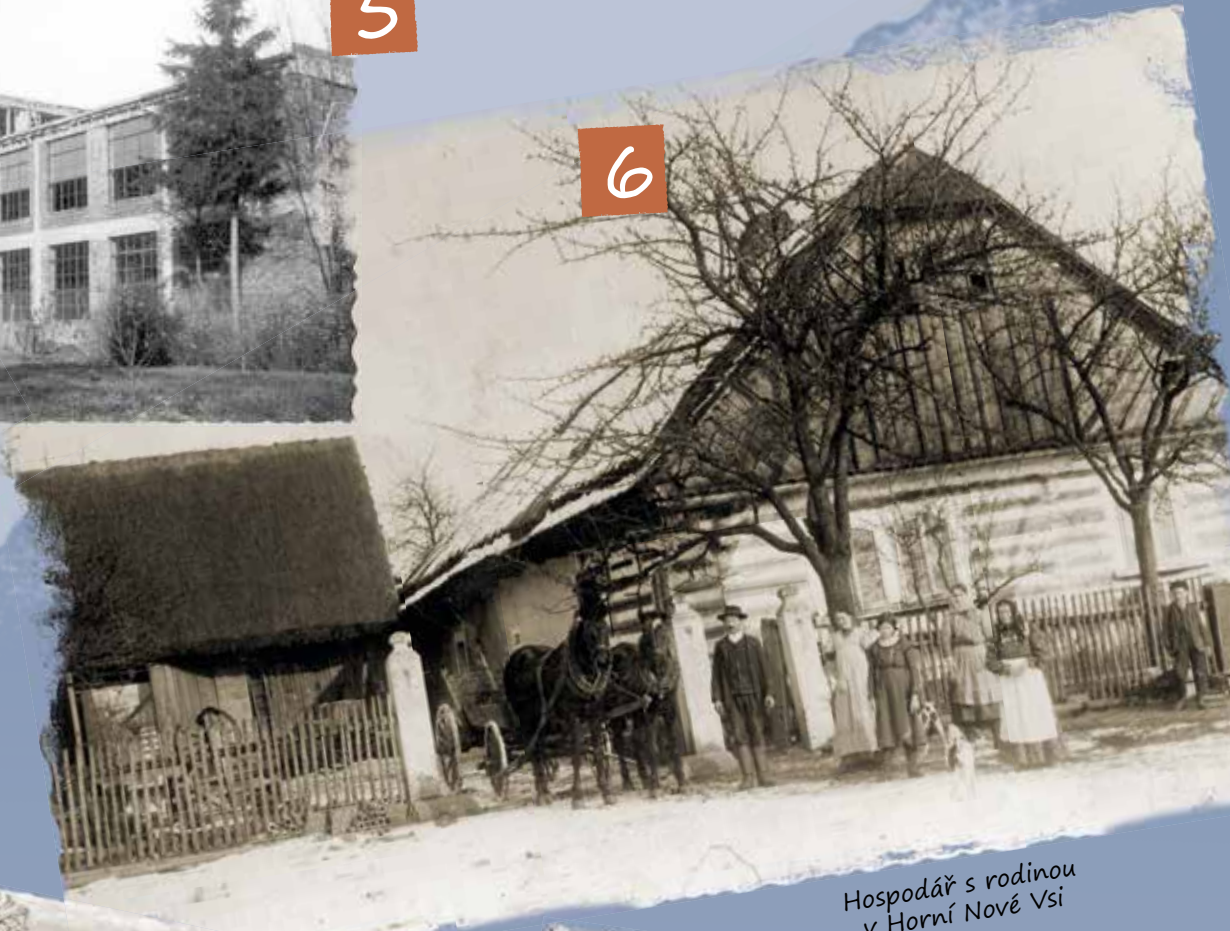
Letní restaurace v Bažantnici

5

Přístavba
Šolcovy továrny
v Horní Nové Vsi

6

Hospodář s rodinou
v Horní Nové Vsi

7

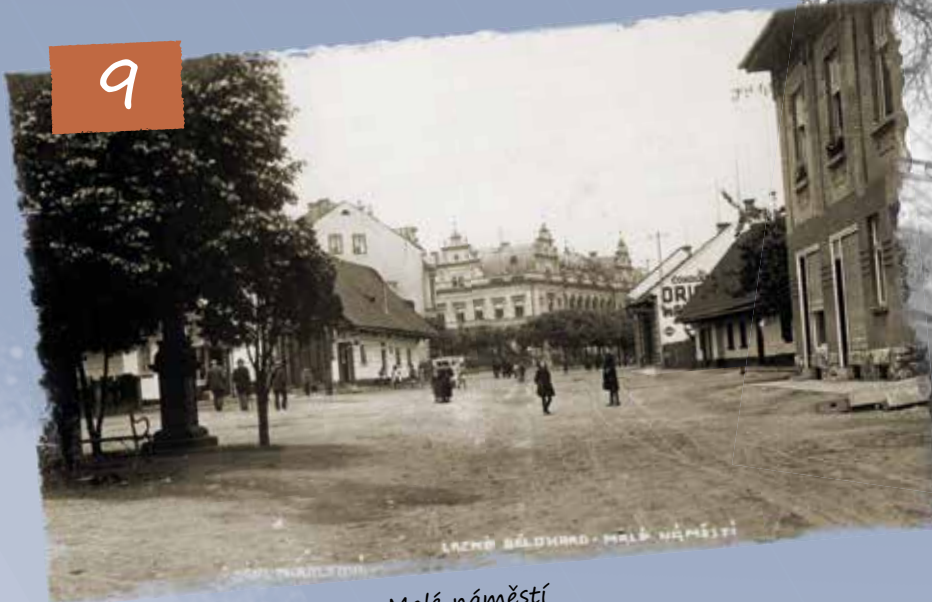
I tak vypadalo Bělohradské náměstí

8

Grandhotel Urban

9

Malé náměstí

ISSN 2533-8005

9 772533 800006

0.4